

hold. Hvis der havde været Tid til at søge Oplysning fra Provinsen om, i hvilken Udstrækning Lovene af 1917 og 1918 havde fundet Anvendelse i en Tid, da Boligsituationen var mørkere, end den er nu, tror jeg, man vilde være kommet til det Resultat, at mange Kommuner, selv om de havde Boligmangel, ikke har ment det rigtigt eller nyttigt at anvende disse Love.

Saaledes som Lovforslaget er formet, indeholder det en Begunstigelse for de ældre paa Bekostning af de yngre. Jeg skal i Almindelighed ikke indvende noget herimod. Jeg kunde meget vel tænke mig — det er en Betragtning, man let kommer til at dele, efterhaanden som man bliver ældre —, at de ældre og Ægtepar fik Fordele paa visse Omraader frem for de yngre, men jeg maa mene, at i saa Fald bør de unge, de yngre, de Folk, der skal giftes, paa Forhaand vide, i hvilke Tilfælde de skal vige for de ældre, medens her den Situation indtræder, at de først to Dage før Flyttedagen faar at vide, at de ikke kan faa den Lejlighed, som de har kontraktmæssig Ret til at faa, og som de i Tillid til Lovgivningsmagtens almindelige Retsopfattelse troede ikke vilde blive dem forment. Jeg er meget betænkelig ved denne Lov, fordi den vil gribe ind i bestaaende Kontraktforhold. Naar det i det andet høje Ting er hævdet, at Lovgivningsmagten paa flere Omraader har grebet ind i den almindelige Kontraktfrihed, saa vedrører de Eksempler, som er nævnt, Lovgivning paa et frit Omraade i en Fremtid, medens her i Virkeligheden er Tale om en Lovgivning, der i sine Virkninger faar tilbagevirkende Kraft og rammer nogle, som har truffet Dispositioner i Tillid til, at disse Dispositioner kunde holde. Jeg synes, at Lovgivningsmagten skal være overordentlig betænkelig ved at gribe ind i saadanne Forhold. Det vil efter min Opfattelse kunne have andre Følger end dem, man egentlig tilstræber her. Jeg mener, at man burde have vedtaget de Ændringsforslag, der blev stillet i Folketinget, idet de derved tilsigtede Ændringer efter min Opfattelse i høj Grad vilde have forbedret Lovforslaget. I øvrigt mener jeg, at hvis Lovforslaget gennemføres, vil det skabe større Vanskelighed eller lige saa store Vanskeligheder som dem, der vil opstaa, dersom Lovforslaget ikke gennemføres. Man opnaar i Virkeligheden ikke at gøre ret mange tilfredse, men man opnaar at gøre ikke saa faa utilfredse, idet det i dette Forhold er saaledes, at man ikke kan hjælpe nogen

uden nødvendigvis at forurette andre. Det er det simple Forhold, og det maa vi ikke lukke Øjnene for. Jeg mener, som sagt, at dette Lovforslag ikke vil faa den Betydning, man her fra visse Sider tror, ej heller den store Betydning, man aabenbart i Aarhus og maaske andre Byer mener, det vil faa. Den Tro, at 200 Familier i Aarhus skulde kunne blive boende i deres Lejligheder, hvis Lovforslaget vedtages, vil vise sig at være ganske forkert.

Nu kunde man sige til mig: Naar Lovforslaget ikke efter min Mening faar saa stor Betydning, kunde jeg i og for sig godt stemme for det; men heroverfor maa jeg sige, at samtidig med, at jeg mener, at denne Lov ikke vil faa større Betydning i Henseende til det Maal, der tilstræbes, er jeg ængstelig for, at den vil faa Betydning i anden Retning, nemlig saaledes, at der let kan skabes den Forestilling, at blot der er det mindste i Vejen, blot der indtræffer en lang Vinter eller en vaad Sommer, eller hvad der nu kan indtræffe i Samfundet, selv om det ikke er Verdenskrig eller Arbejdskrig, bør der gribes ind. Det vil jo alle Dage være saaledes, at der i alle Byer er Lejligheder, som ikke bliver færdige til den Flyttedag, til hvilken de skulde være færdige, det vil man aldrig kunne undgaa. Navnlig i Tider, hvor de paagældende, i Kraft af at der ydes stor Støtte fra Stat eller Kommuné til Byggeriet, staar med en kontraktmæssig Forpligtelse baade overfor Staten og Kommunen, i hvert Fald overfor Kommunen, til at have Ejendommene færdige i rette Tid — foruden den almindelige kontraktmæssige Forpligtelse overfor de Lejere, der skal have Lejlighederne —, vil man herefter altid søge undskyldende Grunde, man vil søge at bevise, at der er ekstraordinære Aarsager til, at Bygningerne ikke bliver rettidig færdige, og saa vil det, at man har vedtaget en Lov som denne, let kunne bevirke, at der kommer Krav om en ny Lov af lignende Indhold, og man vil da forvente, at den vil kunne gennemføres paa Rigsdagen paa samme lette Maade, som det synes, at dette Lovforslag kan gennemføres.

Jeg har andetsteds haft Lejlighed til at tage Stilling til Lovforslaget og har ifølge de Oplysninger, der forelaa for mig, ikke ment det rigtigt at tilraade, at et Lovforslag som dette blev fremsat; desuagtet kunde jeg have ønsket, at det var ledsaget af flere Oplysninger. Jeg indrømmer dog, at det har været vanskeligt at fremskaffe saadanne i den korte Tid, der har været til Raadighed. Jeg kan altsaa ikke stemme